

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Dany Černé a JUDr. Naděždy Treschlové ve věci žalobce: **PELKART company s.r.o.**, se sídlem Bronzová 2021/23, Praha 5, IČ: 29064317, zastoupený JUDr. Pavlem Šimou, advokátem, se sídlem Radobyčická 830/8, Plzeň, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19.1.2015 č.j.: 974/15/5100-31462-707633, ve spojení s rozhodnutím o opravě zřejmých nesprávností ze dne 26.1.2015 č.j.: 2595/15/5100-31462-707633,

t a k t o :

- I.** Žaloba se zamítá.
- II.** Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podanou žalobou napadl shora uvedené správní rozhodnutí, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí Finančního úřadu pro hlavní město Prahu, Územní pracoviště pro Prahu 5 (dále také jen „*finanční úřad*“, společně s žalovaným podle kontextu obecně zmiňován i jako „*správce daně*“), ze dne 1.7.2014, čj. 4378033/14/2005-24401-107728 (dále také jen „*prvostupňové rozhodnutí*“), a zamítnuto odvolání žalobce (v kontextu rozhodnutí o opravě zřejmých nesprávností žalovaného ze dne 26.1.2015). Ve správním (daňovém) řízení bylo rozhodnuto o žádosti žalobce o vrácení přeplatku na dani ze dne 24.1.2014 – odvod z loterií a jiných podobných her ve výši 4.968,- Kč podle ust. § 155 odst. 2, 3 a 6 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*daňový řád*“).

Žalobce napadl rozhodnutí v celém rozsahu a domáhal se jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. V žalobě uplatnil tyto žalobní body, jimiž je soud při svém přezkumu vázán. Namítal, že podle právního stavu účinného do 31.12.2011 bylo provozování

výherních hracích přístrojů zpoplatněno správním poplatkem za vydání povolení podle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o správních poplatcích*“), a místním poplatkem podle ust. § 10a zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o místních poplatcích nebo zákon o poplatcích*“). S účinností od 1.1.2012 bylo provozování výherních hracích přístrojů zpoplatněno správním poplatkem za vydání povolení podle zákona o správních poplatcích, a odvodem z loterií a jiných podobných her podle ust. § 41 a násl. zákona č. 202/1990 Sb., zákon o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o loteriích nebo loterní zákon*“). Žalobci vydal povolení na celý rok 2012 příslušný správní úřad, žalobce uhradil správní poplatek ve výši 330.000,- Kč. Podle názoru žalobce popsána změna právních předpisů způsobila, že podnikatelé při provozování výherních hracích přístrojů měli při stejné podnikatelské činnosti a stejném předmětu podnikání v roce 2012 rozdílnou ekonomickou situaci, když záviselo na tom, zda příslušný subjekt požádal o povolení pro výherní hrací přístroje na rok 2012 před datem 31.12.2011 nebo po tomto datu. Subjekty, které požádaly do 31.12.2011 zaplatili vysoký správní poplatek za vydání povolení podle zákona o správních poplatcích, a vysoký odvod z loterií a jiných podobných her podle ust. § 41 a násl. loterního zákona. Subjekty, které požádaly o povolení v roce 2012, zaplatily nízký správní poplatek za vydání povolení podle zákona o správních poplatcích a odvod z loterií podle loterního zákona. V této okolnosti žalobce spatřuje stanovení nerovných podmínek subjektů provozujících totožnou činnost na totožném území v též době a dovolává se právního názoru, který vyslovil Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 21.1.2003, sp. zn. Pl. ÚS 15/02. Uvádí názor, že při posouzení rovnosti je třeba zohlednit faktický dopad na podnikatelské subjekty, nerovnost byla způsobena zákonodárcem svévolně a účelově, uvádí svůj názor, že motivací bylo, aby nedošlo k výpadku příjmů obcí, které by musely poplatek vrátit. Znovu opakuje, že podnikatelům byly nově uloženy stejné povinnosti plateb, přestože části z nich již dopředu na období roku 2012 za provozování výherních hracích přístrojů zaplatila. Žalobce se dále dovolává právního názoru, který vyslovil Ústavní soud v nálezu ze dne 28.6.2011, sp. zn. Pl. ÚS 17/10, když se podle jeho názoru dopustil zákonodárce libovůle. Žalobce dále poukázal na text zákona č. 458/2011 Sb. (novela loterního zákona), kdy tato novela neměla legisvakanční lhůtu – Poslanecká sněmovna zákon schválila dne 20.12.2011, Prezident republiky jej podepsal dne 27.12.2011, zákon vyšel ve Sbírce zákonů dne 30.12.2011 s účinností od 1.1.2012.

Žalobce z těchto důvodů nesouhlasí s rozhodnutím správce daně, který podle jeho názoru nerozhodoval ústavně konformně, žalovaný se nezabýval odvolacími námitkami žalobce, čímž porušil ust. § 102 odst. 2, 3 a 4 daňového řádu (když se s nimi nevypořádal ani finanční úřad), nesouhlasí s tím, že v odůvodnění rozhodnutí je uvedeno, že žalovaný nemůže posuzovat ústavnost přijetí příslušné právní normy.

Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasil a navrhoval ji zamítnout jako nedůvodnou, přičemž obsahově uváděl téže důvody jako v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Upozornil dále na skutečnost, že v řízení o vrácení přeplatku nelze posuzovat již pravomocně stanovenou daňovou povinnost, kdy již určitá daň či poplatek byl předepsán, ale posuzuje se pouze skutečnost, zda na příslušném daňovém účtu je přeplatek či nikoliv.

Z obsahu předloženého správního spisu jsou patrné tyto pro posouzení důvodnosti podané žaloby podstatné skutečnosti. Vzhledem ke skutečnosti, že skutkové otázky jsou mezi účastníky nesporné, spor je veden v právní rovině, soud za podstatné považuje odůvodnění napadeného správního rozhodnutí.

V odůvodnění napadeného správního rozhodnutí je mj. uvedeno (po konstataci předchozího řízení, které ve skutkových otázkách není mezi účastníky sporné), že žalovaný vyšel z ust. § 149 odst. 4, § 154 odst. 1 a § 155 odst. 2 daňového řádu, když argumentaci žalobce ohledně jím tvrzené neústavnosti právní normy neuznal. Poukázal na tzv. presumpci správnosti právních předpisů, skutečnost, že právní norma byla přijata zákonodárcem a žalovaný nemá kompetenci k tomu, aby se námitkou protiústavnosti zabýval. Uzavřel, že finanční úřad postupoval v souladu s daňovým řádem, když posoudil žádost žalobce o vrácení přeplatku, a proto rozhodnutí potvrdil.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházející přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu (ust. § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s.ř.s.“), a o důvodnosti podané žaloby uvážil takto.

Podle ust. § 154 odst. 1 daňového řádu, ve znění účinném v rozhodné době: *„Přeplatek je částka, o kterou úhrn plateb a vrátek na kreditní straně osobního daňového účtu převyšuje úhrn předpisů a odpisů na debetní straně osobního daňového účtu.“*

Podle ust. § 155 odst. 2 daňového řádu: *„Správce daně vrátí daňovému subjektu vratitelný přeplatek na základě žádosti daňového subjektu o vrácení vratitelného přeplatku, nebo pokud tak stanoví zákon. Správce daně vratitelný přeplatek nižší než 100 Kč daňovému subjektu vrátí jen ve výjimečných případech tak, aby byla zajištěna zásada hospodárnosti.“*

V dané věci sporná otázka výkladu ústavnosti příslušného ustanovení již byla soudní judikaturou řešena, a to např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. dubna 2014, sp. zn. 1 Afs 98/2013 (k dispozici na webové stránce www.nssoud.cz). V tomto rozsudku je podle jeho odůvodnění patrné, že řešena byla aplikace vratitelného přeplatku za výherní hrací přístroj za rok 2012, přičemž argumentace žalobkyně v případě řešeném Nejvyšším správním soudem byla téměř obdobná, jako v této věci (žalobkyně napadala neústavnost intertemporálního pravidla v zákoně, jímž byl novelizován zákon o správních poplatcích, tvrdila nerovnost při podnikání jednotlivých subjektů). Nejvyšší správní soud mj. uvedl, že *„...[17]Stěžovatelka se domnívá, že zákonodárce zakotvil intertemporální pravidla takovým způsobem, že způsobují nestejné působení právní normy na její různé adresáty, čímž je prý narušena jejich právních jistota a založena jejich nerovnost v právech a povinnostech. K tomu nutno především zdůraznit, že aplikace různých právních norem na srovnatelné případy v závislosti na tom, kdy se udála rozhodná právní skutečnost (zde započetí řízení), je přímo podstatou intertemporálních norem. Koncepce nyní posuzované intertemporální normy, podle níž se starý právní režim plně uplatní na žádosti podané přede dnem účinnosti nového zákona, je pravidelnou součástí procesních i hmotněprávních norem. Princip vyjádřený v napadeném čl. LXXVIII odst. 1 je ostatně zákonu o správních poplatcích vlastní již od jeho schválení v roce 2004 (viz § 11 zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích).“*

[18] Stanovisko stěžovatelky v podstatě zpochybňuje ústavnost valné části intertemporálních norem, které by podle jejího názoru porušovaly princip rovnosti. Takovýto výklad je však absurdní. Ústavní soud mnohokrát odmítl absolutní chápání principu rovnosti, přičemž zdůrazňoval, že rovnost občanů nelze chápat jako kategorii abstraktní, nýbrž jako rovnost relativní, jak ji mají na mysli všechny moderní ústavy [srov. již náleze ÚS ze dne 17. 5. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 36/93 (N 24/1 SbNU 175; 132/1994 Sb.)]. Zákonná úprava, jež zvýhodňuje jednu skupinu či kategorii subjektů oproti jiným, nemůže být sama o sobě bez dalšího označena za porušení principu rovnosti. Zákonodárce má značný prostor k úvaze

ohledně rozlišovacího kritéria pro jinak srovnatelné skutkové situace v případech časového střetu nové a staré právní úpravy [srov. z nedávné judikatury zejména nález ze dne 15. 5. 2012 sp. zn. Pl. ÚS 17/11 (N 102/65 SbNU 367; 220/2012 Sb.), zdanění elektřiny z fotovoltaických (solárních) elektráren].

[19] *Uvedené platí tím spíše, že posuzování koncepce daňového zatížení a správních poplatků náleží zákonodárci, přičemž do této politiky státu může moc soudní zasáhnout jen na základě striktně vymezených podmínek [viz např. nález ÚS ze dne 21. 4. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 29/08 (N 89/53 SbNU 125; 181/2009 Sb.), ústavnost daně z převodu nemovitostí]. Z ústavního principu dělby moci (čl. 2 odst. 1 Ústavy), jakož i z ústavního vymezení zákonodárné moci (čl. 15 odst. 1 Ústavy) pak plyne pro zákonodárce relativně široký prostor pro rozhodování o předmětu, míře a rozsahu daní [srov. nález ÚS ze dne 18. 8. 2004, sp. zn. Pl. ÚS 7/03 (N 113/34 SbNU 165; 512/2004 Sb.), změna sazeb zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu]. Soud proto ani nemohl namísto zákonodárce posuzovat rozumnost nastavení intertemporální normy.*

[20] *Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelkou, že dva různí provozovatelé toho samého počtu výherních hracích přístrojů mohli za povolení k jejich provozu v roce 2012 zaplatit na správním poplatku diametrálně rozdílné částky. Změna v legislativě, jež toto způsobila, však nebyla svévolná. Zákonodárce stanovil legitimní rozlišovací kritérium, tj. moment zahájení řízení o povolení provozování výherních hracích přístrojů. Toto kritérium je neutrální povahy a zjevně nediskriminuje ve vztahu ke konkrétním osobám.*

[21] *Proto Nejvyšší správní soud nedospěl k závěru o rozporu čl. LXXVIII odst. 1 zákona č. 458/2011 Sb. s ústavním pořádkem. Neshledal tedy důvod k podání návrhu Ústavnímu soudu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy ČR na jeho zrušení, resp. Na vyslovení jeho protiústavnosti. “*

S tímto právním názorem se zdejší soud v této věci ztotožňuje a z něho při posouzení důvodnosti žalobních námitek vychází. Vzhledem k tomu, že zákonodárce použil pro odlišení jednotlivých subjektů kritérium moment zahájení řízení o povolení provozování výherních hracích přístrojů, nejedná se o svévolný postup, neboť se jedná o neutrální kritérium, které nediskriminuje jednotlivé osoby. Žalobní námitka, která tento postup zpochybňuje, je tak nedůvodná.

Pokud žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že není oprávněn řešit případnou neústavnost příslušné právní normy, pak soud takové vyjádření považuje pouze za neobratnost ve vyjádření, nikoliv za podstatnou vadu odůvodnění. Je pochopitelné, že pokud v konkrétním řízení osoba namítá neústavnost určité právní normy, měl by se k ní v aplikační rovině příslušný úřad vyjádřit, neboť on sám sice nemůže tuto právní normu měnit či rušit, ale pokud ji aplikuje, musí se jednat o normu ústavní. Nicméně v tomto případě soud dospěl k závěru, že příslušná právní norma kritéria ústavnosti splňuje, proto žalovaný při její aplikaci postupoval v souladu se zákonem, pokud ji použil.

V dané věci tak soud uzavírá, že podanou žalobu nepovažuje za důvodnou a proto ji zamítl (ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.).

Ve věci soud rozhodl rozsudkem bez nařízení jednání, neboť účastníci proti takovému postupu neměli ve stanovené lhůtě námitek a jednání k projednání žaloby nebylo nutné, když soud neprováděl další dokazování (ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Vzhledem k tomu, že žalovanému státu tyto nevznikly, soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 28. března 2017

JUDr. Ladislav Hejtmánek v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Zuzana Lazecká